

Paritustarhojen yhteiskäytön edellytyksiä ja ohjeita

Suomessa ei paritustarhan toimintaa suojaavaa lainsäädäntöä ole. EKM lainsäädäntö kieltää tautisten pesien siirtämisen.

Tapaus 1: paritustarha, joka muutaman hoitajan yhteiskäytössä

Jos paritustarhalla on useampi hoitaja/omistaja, myös heidän keskinäisistä pelisäännöistään on sovittava. Yhteistyötä voi uhata riittämätön asioista sopiminen etukäteen, etenkin jo tehdään mehiläisten jalostusta tai tarhaa käyttää/hoitaa liian suuri ryhmä. Yhteistyö mahdollistaa suuremman pesämäärän, joista voidaan valita hyvät kuhnuripesät ja työmäärää ja erityistehtäviä saadaan jaettua useammalle hengelle

Yleistä

- yhteneväiset tavoitteet, avoimuus omissa päämäärissä paritustarhan suhteen, ”oppiiridat” keskusteltava ja toimintatavoista sovittava ennen aloittamista
- puhtasparitus vai käyttöemoja?
- sovitaan yhdessä myös siitä, että saavatko muuta tarhaajat tuoda emoja pariutumaan ja millä ehdoilla
- kesän aikataulutuksen ja paritussuunnitelman tekeminen hyvissä ajoin: kuinka paljon tarhassa voi olla yhtä aikaa parituspesiä, hoitovuorot, yms.
- saako tarhassa paritettuja emoja myydä? Kuka myy? Miten paljon? Vaikuttaako tämä esim. tarhanhoitovuoroihin tai kuhnuripesien määrään/hoitaja
- raha-asioita?

Tarhapaikka

- tarhan sijainti: vähintään 7 km päässä muista mehiläispesistä tai saariparituksessa 2 km avointa vettä, saarelle kulkuyhteydet, tarhan ympärillä oleva kasvillisuus, pitääkö kuhnuripesiä ruokkia, onko alueella muita tarhaajia, emot lentävät pidemmälle kuin kuhnurit
- metsähallituksen maat?

Kuhnuripesät

- jalostustarhalle kuhnuripesät sisar/serkkuemoista
- kuka tuo kuhnuripesiä ja miten niitä hoidetaan? Otetaanko EKM-näytteet? Pesät ruokinta tarvittaessa ja hyvissä ajoin, 6-12 kuhnuripesää paritustarhaa kohden (montako kuhnuripesää 100 paritettavaa emoa kohti, kuhnuriylivoima), kuhnureiden kasvattaminen aloitettava riittävä ajoissa (40 päivää munasta sukukypsään kuhnuriin), kuhnuripesät tukittava vähintään kahden viikon välein, paras pariutumisaika kesä-heinäkuussa.
- kuhnuripesien taudittomuus ja mahdollisimman vähän varroaa. Noseman tutkiminen ennen kuin pesät viedään paritustarhalle
- kuhnuripesät eivät ole hunajantuotantopesiä. Vain kuhnureiden määrä ja laatu ratkaisee. Esim. paha varroartunta huonontaa kuhnureiden laatua
- varapesät kuhnuripesille, jos jotain menee pieleen
- yhteisiä työkaluja esim. kuhnureiden seulomiseen parituspesistä

Parituspesät

- vaatimukset käytettäville parituspesille
- kuinka paljon tarhassa voi olla yhtä aikaa parituspesiä
- pesien merkkäminen ja sijoittelu

Tapaus 2: paritustarha, johon muuta tarhaajat voivat tuoda emoja pariutumaan

1. Yhteydenotto paritustarhan hoitajaa/omistajaan ennen toukansiirtoja

- yhteneväiset tavoitteet
- sovitaan käyttöehdoista ja maksuista
- tarkasta aikataulusta sopiminen
- yhteystietojen vaihto ja yhteydenpitokanavista sopiminen
- paritustarhan tarkka sijainti
- mahdollisuus tutustua kuhnurikantaa, joka paritustarhalla on

2. Paritustarhaan tuotavat parituspesät

- parituspesiin ei mehiläisiä pesistä, joissa on EKM (tai nosema), parituspesien EKM-puhtaus
- mehiläiset parituspesiin mielellään pesistä, joissa mahdollisen vähän varroapunkteja
- riittävän vahvat parituspesät, että niitä ei ryöstetä
- pesissä riittävästi ruokaa, jotta pärjäävät huonollakin ilmalla
- parituspesät merkitty selvästi omistajan tiedoilla
- parituspesissä ei saa olla kuhnureita (kuhnurisulkuristikko parituspesän lentoaukolla)
- tuodaan ja haetaan tarkasti sovittuun aikaan sovitusta paikasta
- maksimiaika paritustarhassa pitämiselle

3. Paritustarhan käyttömaksu

- korkeampi hinta saarella kuin mantereella (puhtaampi paritustulos)
- perustuuko työmäärään: kuhnuripesien hoitaminen
- huomioidaanko paritustuloa
- ohjeissa maininta, että onnistunutta pariutumista ei taata
- Esimerkkejä paritustarhoilla käytettävistä maksuista
  - Tanskan hinnoittelu:
    - käsittely maksu 10 €/ paritusalueelle tuotu parituspesä
    - paritusmaksu 40 €/ paritusalueella paritettu muniva emo
    - epäonnistuneista emoista ei siis tarvitse maksaa kuin 10 €
    - tuotavissa parituspesissä ei saa olla kuhnureita
  - Saksassa puhdasparitustarhoja, joihin otetaan myös rivitarhaajien emoja pariutumaan. Maksu on ollut keskimäärin 20 € (sisältää kuljetukset)
  - Ruotsin buckfast tarhoilla 15 €/ parituspesä

Tapaus 3: Muut mehiläisrotuihin liittyvät yhteistyön muodot

- emojen vaihtaminen
- toukkien vaihtaminen